

VLOGA GIMNAZIJE V NOVEM MESTU V RAZVOJU ŠOLSTVA NA OZEMLJU DANAŠNJE SLOVENIJE

POVZETEK

Dr. Aleš Gabrič, znanstveni svetnik

V prispevku so prikazane nekatere dileme, ki se pojavljajo glede pomena novomeške gimnazije od ustanovitve dalje. Zgodovina gimnazije v Novem mestu je bila prikazana že v številnih knjigah in prispevkih, tako da so parametri njenega razvoja že dodobra raziskani. Izpostavljeni bodo poudarki, ki so bili o novomeški gimnaziji že zapisani v dosedanjih obsežnejših historiografskih delih. Novomeška gimnazija bo postavljena v kontekst razvoja srednjega šolstva na ozemlju nekdanje države, v kateri je bila ustanovljena, in nato v okvire naslednjih držav, v katerih je delovala. Gimnazija v Novem mestu je bila sprva ena redkih tovrstnih ustanov v tem delu Evrope. Kasneje je dobivala konkurenco v novih tovrstnih ustanovah, ki so vplivale tudi na pomen novomeške gimnazije v razvoju šolstva na »našem« območju. V prispevku bodo prikazane spremembe, ki so se v ocenjevanju konkretne šole, v tem primeru novomeške gimnazije, dogajale v času odpiranja srednjega in visokega šolstva širšim slojem prebivalstva.